Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 38-ik szám. Kedd, márczius 29.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben hákhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Havonkint egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 6 kr. a kapható a kiadóhivatalban a Gross Gusztáv lottókollektorsájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztőért felelős:
FEJÉR VILMOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Pillanatfénykép.

A fényképező művészetnek egyik legfontosabb vívmánya az a szellemes készülék, melynek segélyével a lovat legsebesebb vágtatásában, a madarat legsebesebb röptében le lehet fényképezni.

A tudomány nagy köszönettel tartozik ennek a technikai találmánynak, mert lehetővé teszi, oly gyors mozgások egyes stadiumainak megrögzítését, melyeket a szem csak mint egészet láthat, de mozzanataikra szét nem szedhetők.

A politikában szintén gyakran szükséges, valamely jelződésnek egyes körülményeit megrögzíteni, mert a tömeg sze me képtelen egy politikai mozgalom egyes mozzanatait egymástól megkülönböztetni és az összkép felett legtöbb esetben nem látja a gyorsan váltakozó részleteket, melyeknek ép ugy megvan a fontosságuk, mint a létrejövetel egész processusának.

A sajtónak jut a fontos hivatás, hogy a mindenkori politikai helyzetnek ilyen pillanatfényképeit elkészítse s ezeket megszemlélés végett a közvélemény elé állítsa, hogy az a politikai jelenségek gyors tutásában a létesülendő s mellett szem elől ne veszítse azt, a mi meglett.

Hazánk belpolitikai fejlődésére jelentőségteljes nap volt a folyó évi márczius 24-ike és a ki a jelenből helyes következtetést akar vonni a jövő alakulására, az ne mulassza el, elkészíteni e napnak egy publicisztikai pillanatfelvételét, illetve az elfogultalan sajtó által szolgáltatott pillanatképeket vizsgálódó megfigyelés alá vonni. Három heti tartam után e napon fejeztetett be az uj képviselőház felirati vitája.

Az ellenzéknek, mely az uj választások óta oly nagyra volt erejének megnövekedésével, még bátorsága sem volt névszerinti szavazást kérni, a mi minden fontosabb vita után szokásos. Jó oka is volt, nem tenni ezt.

A névszerinti szavazás elárulta volna az országnak, hogy ebben az eminens bizalmi kérdésben teljes két harmad többség van a kormány mellett s ez a tény a legkiméletlenebb módon meczáfolná az ellenzék roppant növekedéséről és a szabadelvű párt siralmas gyöngeségéről szóló mesét. Hogy ezt megakadályozza, elállt a baloldal a névszerinti szavazástól. De mit ért vele? Hogy a kormánynak elnyomó többség szavazott bizalmat, az ország ugy is megtudja s a közvélemény annál nagyobb tisztelettel lesz a többség iránt, minél csendesebben viselte magát a döntésnél a különben oly öntudatosnak tetszelgő kisebbség.

A szabadelvű párt pedig a tömör és tulnyomó többség láttára, melyet képvisel, viharos éljenzésben tört ki. Joga volt ehhez a lelkesültséghez. A kormány és a többség bebizonyította a felirati vitában, hogy joggal megilleti őket a hatalom és a nemzet szellemi vezetése, mert egyedül ők voltak képesek a vita után pozitiv programmot kifejteni, melynek megvalósításához a nemzet önmagának gratulálhat. Egy remek beszédben, melynek politikai értéke messze felülmulja az aktuális momentumot, állította fel gróf Szapáry miniszterelnök a vita végén annak mérlegét.

Két irányban volt jelentőségteljes ez a beszéd, melyben gróf Szapáry ujból hivatott vezérének bizonyult a többségnek, a parlamentnek és a nemzetnek. Kijelentette a kiméletlen harczot mind a három szekta hamis közjogi apostolainak tévtanitásai ellen, hangsulyozta a kormány és a többség elhatározottságát, hogy semmiféle terrorizmus által sem engedik magukat leszorittatni a belreformok utjáról és a midőn azt az ellenzéki állitást, mintha a szabadelvű párt választási győzelmét a kormány nyomásának köszönné, tagadhatlan tények által megczáfolta, bebizonyitotta [egyuttal] hogy a nemzet teljesen szabad akaratából adta a szabadelvű pártnak és a kabinetnek politikájuk keresztülvitelére a mandátumot.

És valóban, az öröm, melylyel a többség a szavazás eredményét üdvözölte, egyuttal mint örömteljes fogadalma a szabadelvű pártnak hangzott ki az országba, hogy vállat vállhoz vetve tart ki a kormány mellett a kötelesség által kijelölt uton.

A főváros első kerületi választás eredménye szintén lényeges vonás a nap arczulatában. Először, mert Falk Miksa, a hazafi érdemekben megőszült kittenő államférfi ismét a parlamenté; másodszor, mert napnál világosabban kitünt, hogy teljesen alaptalan volt az ellenzéki kiabálás, mely szerint a fővárosi szavazás után csaptak. Ezuttal korlátlan tér adatott az ellenzéknek ereje kifejtésére s az eredmény az lett, hogy Falk többsége nagyobb, mint a honvédminisztereé volt.

Ha még hozzá vesszük a szabadelvű párti jelölt győzelmét Győrszigeten, akkor minden fényponton járó megemlékezünk a napnak.

Ez a pillanatfénykép természetesen nincs árnyék nélkül, Csornán és Szombathelyen határozottan ellenzéki képviselők választattak. De van-e kép árnyék nélkül? Azután 2 – 3 mandatum nem a világ a többségnek.

Tulszáma oly elnyomó, hogy ezt a veszteséget nem is érzi. Ime a nap pillanatfényképe. Tessék szemügyre és figyelembe venni.

Robbanások.

Egy idő óta gyakran visszhangzik a franczia főváros a robbanásoktól. Melinitbombák és dinamitbombák robbannak fel majd szabad tereken, majd magán házakban, majd egy kaszárnya ablakpárkányán.

A kisértet kezd félelmes lenni, a rendőrség aggódva kutatja a rejtőlyes tetteseket, a kik azonban feltalálhatlanokká tudják tenni magukat. Közben páni félelem ragadja magával Párizt, a mi felett persze nem lehet csodálkozni.

Ha egy városban robbantó merényletek vannak napirenden, melyek kiszámithatlan ide-odaugrással majd a város határában, majd annak különböző pontjain történnek, kinek biztos akkor az élete? Mindenütt halálveszélyt vélnek az emberek, az idegenek menekülnek a városból s a saját lakosság is legjobb szeretne elmenekülni.

E mellett hireket hallani, melyek jelen-

LIRA.

Ünepi beszéd.

1892. márcz. 15 én, irva és elmondva: **Kiss Árpád** czimtanulattal ev. lukácsi ifjtól.

T ünepélyi gyülekezet!

Az E. M. K. E. héttalusi fiók-körének ezen első nyilvános összejövetelén üdvözlöm önöket!

Mielőtt a mai nap jelentőségét röviden vázolni megkisérleném, szükségesnek véljem elmondani, hogy ez ünepély miért nem rendeztetett nagyobb programmszerűséggel. A mint tudjuk, fiók-körünk a legujabb keletű s mint ilyennel — noha az eszmével foglalkoztunk — nyilvános ünepélyt rendezni korainak tartottuk. Történt azonban, hogy körünk néhány tekintélyesebb tagja a napokban felvetette a kérdést: nem lenne-e jobb röktönözve márczius 15-ére helyben, kebliteg ünnepelni, a helyett, hogy Brassóba menjünk, hol helyi érdekeinknek semmiféle szolgálatot nem tehetünk. A kérdésre — az elnökség hozzájárulásával — egyértelmüleg kimondatott: márczius 15-ike még ez évben megünnepelteseik s tekintve az idő rövidségét, ott helyben a programm megállapittatott, melynek értelmében állok e helyen, hogy tolmácsolja legyek ama nemzeti örömnek, mely márczius 15-én minden magyar kebelét dobogtatja.

T. ünnepélyi gyülekezet! Márczius 15-ike Magyarország történetében egy aranylap, melyen ez a három szó olvasható: szabadság, egyenlőség, testvériség!

A nemzeti szellemtörténet eme szentharomsága körül gyül össze ma e hon minden hü fia és leánya, hogy hálát rebegjen a Mindenhatónak, ki nemzetünk élettájának e három alkotó részét a századok viharai alól uj életre kelni segité. A hol azt nem teszik: ott vagy nincs nemzeti érzület, vagy ha van is, az még ki nem fejtetett, lángra nem gyujtatott. És itt tekintve a mi speczialis helyzetünket, egy szent, egy magasztos kötelesség vár mindnyájunkra, s ez: a nemzeti érzület istápolása, a magyar eszméknek érvényesítése, szóval: a haza iránti szeretet ek lángragyujtásban összpontosul!

E mai nap tehát t. gyülekezet! reánk, intézőkre kétszeresen fontos, mert mi midőn ünnepélyünk, ugyan akkor a legszentebb kötelességet: a haza, a nemzet iránti szeretetet élesztjük és fejlesztjük, melyet elhanyagolni, vagy csak elnapolni is nemzeti bűn lenne.

Én áldom az Istent, hogy nekem jutott a kezdet-kezdetén szószólójává lennem annak eszméknek, mely hivatva van, habár lassan is, habár idők multán is a társadalmat itt átalakitani s azzá tenni a minek lenni kell: magyarnak!

Márczius 15-ike ismétlem, a szabadságnak, az egyenlőségnek, a testvériségnek magasztos ünnepe, — mint ilyen, a legalkalmasabb a nemzeti érzület fejlesztésére; mert tárgya, anyaga oly fenséges, oly lelkesitő, oly melegitő, hogy az felolvasztja a jég fagyát, életre kelti a szendergőt, lángra gyujtja még az alvó parázsokat is! — S hogy ez igy van, nézzük magukat az eseményeket:

A ki a magyar nemzet történetét habár csak felületesen ismeri, az tudja, annak tudnia kell, hogy őseinket kiváltképen két tulajdonság jellemzi: a testiben bátorság és a megrendithetlen honszeretet; — amazzal megszerezték egy évezred előtt, — emezzel megtartották egy évezreden át a hont, a mi számunkra.

Nincs nemzet Európában, mely hazájáért, jogaiért, szabadságáért annyi vért, annyi életet áldozott volna mint a magyar. Alig, hogy elfoglalta e hont, — alig hogy győzelmes fegyverei előtt meghódolt Európa, már is ott látjuk e nemzetet, mint a keresztyénség védőjét: tatárok, mongolok és mohamedánok ellen küzdeni.

S mig a magyar ekként harczolt századokon keresztül, kelet dulói hatalma ellen, — addig Európa nyugati államai, szabadon fejlődnek a magyar fegyverek védalme alatt. Csoda-e, ha a nyugati államok tudomány, müvészet, ipar és kereskedés terén minket tulszárnyaltak? Kié az érdem, az övéké-e, kik a századok békéje alatt nagygyá lettek, vagy a miénk, kik a századok viharait felvettük és hordoztuk?

Alig, hogy kelet viharai elviharzottak, mely alatt nemzetünk, mint a pálma fa a réá rakott terhek alatt nagygyá és hatalmassá lett, ismét Ausztria jogtipró kormányrend szere elien kellett százados harczot vivnunk Ez volt aztán az igazán keserves állapot, mert mig amaz csak életfánknak törzsét: a honszeretet támadta meg; ez életfánknak gyökerét: a nemzet alkotmányát, jogait, szabadságát tiporta lábul; mig amott nyilt férfias csatákat kellett vívni, itt rayasszag, ármány és árulás ellen kellett harczolni! Ah! hát mi indiltotta Ináthonarat, mi Bocskait, mi Bethlent, mi a Rákócziakat, mi Tökölyt a fölkelésre, a fegyverfogásra? Tudja ezt a világ, de tudják azok is, kik ellen a fegyver fogatott, s tudják is meg, hogy a magyar szabadságáért vérét s ha kell életét is feláldozni sohasem késik.

Midőn a magyar nemzetnek nyolcz századon át élvezet alkotmánya, a mohácsi gyásznapok után az osztrák-ház alatt elveszté belső erejét s értékét — s annak csak kisló foszlányai maradtak, hazánk jobbjai e miatt az országgyűléshez folyamodtak az elkövetett sérelmek orvoslásai sürgetvén. Mind hiába! a Bécs hatalma alatt nyögő kormány csak igérte, de soha meg nem adta a nemzetnek jogos és törvényes kivánalmát. S bár az alkalom sokszor kinálkozott megtorlani o törvénytelenségeket, a nemzet mindig hü maradt királyához, a mit bebizonyitott azzal is, hogy midőn 1809 ben a francziák győzelmes császára felhivta a magyarokat, hogy szakadjanak el Ferencz császártól és válasszanak maguknak tetszés szerinti uj királyt, azzal felelt: hogy fegyvert fogott királya mellett s azt győzelemre juttatta! S mi lett érte a jutalom? Az, hogy bár ekkor igy szólt a császár a ma-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tik, hogy a merénylők folyton uj robbanó anyaggal iparkodnak magukat ellátni. Majd ebből, majd amabból a gyárból lopnak dinamitkészletet, gyakran egyetlen egyből annyit, hogy elég lenne Párisnak egy egész varrodaszét lövegbe röptleni. Érthető tehát, hogy aggódva tekintenek a történőtől elé!

Ha a merénylettek az anarchistáktól erednek, —és ki másnak lennének érdekében? — akkor mind az, a mi eddig történt, csak ártatlan nyitánya ama nagy látványos darab tuljdonképeni előadásának, melynek „mája 1.“ a czime. Hat hét választ még el bennünket e dátumtól és ha addig tart a nyitány, még mindenféle fölelmes robbanásokat érhetünk meg, nem is szólva majus elsejéről, mely ugy az idén Párisban annál veszedelmesebb lesz, minthogy a községi választások összesnek a munkás-internationale világunnepével.

Egy körülmény azonban fölög kulönös. A robbantási merénylettek tuljdonkép az nap kezdőtteik, miknr Constans, az előbbeni belügyminiszter megvált hivatalától. Azóta pedig szakadatlan sorrenben folyton tartanak. Ez már az első pillanatra feliasnerhelővé teszi az összefüggést Constansnak Franciaország belügyi igazgatása élérő történt eltávolitása és a robbanások közt.

Csak az a kérdés, minő ez az összefüg ges? Hogy Constans a merénylőket titkon dirigálja, nélkülözhetlenége bebizonyitása végett, azt nem szabad feltenni. Sokkal okosabb és sokkal becsületesebb is ez az ember. Mert ha ujra kormányra jutni akar s e végből robbanásokat rendeztet, akkor ha ujra a belügyminisztérium élére álliják, tehetetlen lenne az anarchistákkal szemben, a kik, a mint ellentik eljárni akarna, őt mint eldeamel — czinkusukat leleplezéssel fenyegetnék.

Ez a felvetés tehát már eleve elesik. Sokkal valószinübb ellenben, hogy az anarchisták most azért dolgoznak oly bátran, mert nem érzik a fejük feletti Constans vas kezét. Ez az államférfi legyőzte a boulange százfejű hydráját és a fournies-i tarlyai anarchista vállalatot mesés erélyivel leverte.

Nevének puszta hallására megreszkedtek azóta a rendbontók s minden a világosságot kerülő elem félve elbujt, a mig az ő szavata volt irányadó Franciaország belső sorsára. Most, hogy kiüntrigáltak a kabinetből Constans! volt kollégáinak fondorkodásai, ujra felszabadultak a felforgató törekvések. Merészen eljönnek rejtekzugukból és a régi czinikus elvekmodellestjei kiük aljasságukat.

Az állatszaidlitó távozott, a ragadozó bestiák nem félnek többé korbácsütéseitől, s oly vérszomjasak, mint azelőtt.

Loubet ur, Constans utóda, mint lesz ivva az anarchista mozgalomnak, azt nehéz előre látni. Maga a jókarat nem elég ilyen dolgokban, sok más is kell hozzá, a mivel Constans bőven rendelkezett, a minek hijával van utódja.

Francziaország nehéz napok elé megy. A robbanások nagy veszedelmet jósolnak a körtárosságnak, a Loubet-kabinetnek pedig közel végét.

Tiszteljétek a halottakat.

„Nagyon meglepett s igen kinosan érintett itt az a távirati jelentés, mely a magyar képviselőházban mai üléséről értesitt ide s azon nyilatkozatokat tudatta, melyeket Eötvös Károlyiself mint az egyik felirati javaslat benyujtója zárbeszédében a megboldogult Andrássy Gyula grófról tenni nem irtózott. Nem tudják megértetni, hogy egy magyar politikus, ki egykor maga is tüzes harczosa volt a deákista elveknek, azok legelőcélibb oszlopa és megtestesitője felett oly udvariatlanul és igazságtalanul nyilatkozhassak, mig ha azóta lemondott is azon elvekről. Es nem tudjuk megértení, hogy magyar politikus akarja jelentőségében kisebbitení azt a magyar államférfiu, a ki a magyar névnek az egész müveit világon oly sok szépet és dicsőséget szerzett a különösen Magyarország sulyáért és befolyásáért a nemzetközi politika menetére tóbbet tett, mint bármely magyar valaha ő előtte. Legkevésbbé tudjuk azonban megértení azt, hogy egy-egy magyarnak volt bátorsága kötonai szempontból megtámadni épen azt az Andrássy, a ki a honvédsége adta Magyarországnak. A szellemiriás Andrássyval szemben Eötvös képviselő nagyon picziny Bismarcz ezt bizonyára értésére adják odahaza Magyarországon, a hallhatatlan nagy szellemnek nincs szüksége védelemre ezzel a kisebbitő kritikusai. De egy legyen nekü és pártjának innen megmondva: a közös hadsereg mai szervezetének és nagyságában, melyből az erőpál béke érdekében egyelőre emberi egyelőn pusztat szen nagy hadsereg lásdi, Magyarország részére szenkint legalább 15 mil jó forintnyi megtakarítást jelent, miután nem a lakosság számához és az ennek megfelelő véradójához való arányban, hanem az 1867 ben megállapitott quota szerint járul a közös hadsereg és tengerészet kölségeihez. E megtakaritás folytán képes honvédségét oly erőssen és fényesen fonntartani, a mind az tényleg. De a honvédségnek mineemik mátszai csapatait és tüzérségét? ellenvel a szélső bal. Erre a válasz egyszerűen a következő: a megboldogult Andrássy bölcs és loyalis politikája által Magyarországnak azonnal lehet törtéreje és mindenkor a szükséghez és kölségeket megszavazza és a törvényes lehetőséget megteremti, hogy az illető legénysége ezt addig tartja jelenleti szolgálatban, a mint azt a tüzérségi és müszaki szolgálat okvetlen megkövetteli.

Fordithat 2—3 millionyi pluszt a honvédségre Magyarország, melynek igazságügyet reformázza és az elmulhatatlanokat illetőleg felemelnie kell? Ha igen, akkor igen! Jól! Ha minden erre vonatkozó törekvést nemcsak hogy ellenezni nem fognak, hanem inkább a legszivesebben fogadnak.

Comenius-ünnepély.

Háromszáz év tünt le az idő végtelenjében Comenius János Lancs születése óta. Ám a nevelési eszmék, örökérvényü nevelési igazságok, melyeket hirdetett, melyeknek szószólója volt: oft él meg maig is minden nevelő tanitó szivében, lelkében; irányt adva, lelkesitve ama nehéz, de magasszó munkálkodásban, melyet gyermekneveléseink nevezünk, a melytől az emberi nem üdve, boldogsága függ.

Comenius János nagyorszi szellemének emlékünnepéi ült a brassói hiv. tanitóestület e város falai között. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy ezen szép ünnepély lefolyásról lapunk t. olvasóit értesithessük.

Az ünnepély műsorának nyitányát az ünnepélyivel összekötött tanszerkiállitás szerezte. A tanszerkiállitás megnyitása f. hó hó 27-én délelőtt 11 órakor történt a kereskedelmi akadémia diszterme-ben: A kiállitást Jozsa Mihály orszlati titkár lelkes buzditó beszédre Ürmösi Maurer Mihály, csász. és kir. kamarás fölspán ur ő méltósága, mint az ünnepély vőnőke nyitotta meg nagy számu, diszes közönség jelenlétében; méltóra Comeniusnak a nevelésügy körül kifejtett munkásságát; elismerését, fejezve ki a brassómegyei hiv. tanitóestitlet iránt, hogy ezen nagy szellem emlékünnepének megtartását elhatározta. Erre következett a kiállitás megtekintése. Ő méltósága, hausmosb ideig szemlélte a kiállitast: látni lehetett a lelki gyönyört, melylyel a kiállitás minden egyes csoportját megtekintette.

Ő méltósága, ki a kiállitást megtekintette, azt mondhatjuk, hogy igen élénk való gondolat volt ezen ünnepélyt tanszerkiállitással kötni egybe; itt alkalma nyiltott egyfelől minden egyes tanitónak saját módszerének előnyeit, hátrányait fölismerni s ig az önkötelezettsége utján tovabb haladni, — a közönségnek, másfelől megbyőződést szerezni ama fáradságtalges munkáról, melylyel a gyermekneveles jár s a melyben szükségtelenül fogja maga alán vonni ama tisztelettel, melylyel a gyermekneveles munkásai iránt tartozunk. A kiállitásnak egy része a belvárosi állami fiuiskolában volt elhelyezve: meglepő csinnal Engem kölönösen megtetszett ugy ennek, mint pedig Brassó város térképe kivágott papirmintákból összeállitva.

A tujajdonképeni emléknünnepély e hó 28-án délelőtt 9 órakor vette kezdetét a „Central Nr. 1“ disztermében. Az ünnepély műsorát a „Hymnusz“ nyitotta meg énekelve Jaschik Gyula zenetanár vezetése mellett s polg. isk. leánynövendékek énekkara által: szépen sikerült. Ezután Majd Bede Dániel biró tanitó elnök ur megnyitó beszéde következett: méltatva ama munkásságot, melyet Comenius a nevelésügy szolgálatában kifejtett; ama eszmeszerű eszméket, melyek nevelés nőkodését áthatóták. A szép beszédet a jelenlevő közönség hangosan megéljenezte. Az ünnepi beszédet nagys. Kocs Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő ur tartotta. Lesz alkalmunk e gyönyörű beszédet lapunk legközelebbi számában a maga egészében olvasunk, most csak annyit jegyzünk meg, e költő hasonlatokkal teljes beszéd meg a lelcsu közönséget is szépszerű elragadta. A „Nemzeti szalló“ czimü dalnak praecis eléneklése után következett a müsor egyik fénypontja Végh Mátyás polg. isk. tanárnak ezen alkalomra irt Comenius életét, működését tárgyazó „Ódá“-ja. A felszóló éljen, a tapsok meg-ő bizonyitották, hogy mennyire szivéhez, lelkéhez szólott Végh Mátyás áll. polg. I. iskolai tanitó ur ezen odája a jelenvolt közönséghez.

Végül következett a „Szózat“ énekelve az áll. polg. leányisk nővendékek által, melyt után Maurer Mihály es. és kir. kamarás, fölispán tudatta, hogy Csaky Albin vall. és közokt. miniszter ur megbizta, miszerint a mai ünnepélyen a mélységes köszönjén és jelentése ki a derék tanitóestülettnek meleg elismerését.

Dörgő éljen harsogott fel erre a teremben miniszter ur kegyes megemlékezéséért. Ezután azon tudatban tavozott el onnan mindenn résztvevő, hogy a legkegyelotesebb ünnep feléjthetetlen nyomokat fog hagyni a brassó magyarsag culturális ellebben.

Dicsőjnek kikszabólése, kik itt-elt lopva fészkeldtek be az ő szivébe.“ Nem folytatjuk tovább. Elég ebből annyit megtudunk, hogy Roman Miron érsek lapja szerint a *magyarositás osztoba árja vad örvényként zug hazánk szép völgyeiben* és hogy *a román papnak szent hivatása a nép szivéből kiedrni mindét, a mi idegen, a mi lopva csuszott a nép szivébe.* Ha még a „Tribuna“, a „Gaz.“ irnak ilyenest, ezt mosolyjal olvassuk, de a Roman Miron érsek lapjától tobb komolysagot várunk.

A Magyarországon az állam nyelve ellen igy ingerelni a gyór. kel. román papokat, hogy a fópásztor lapjában, ez csak ugy esheetett meg, hogy a fópásztor közelebb Budapesten tartózkodott, a magyar királynéi tette hódolatát.

A mig itt Brassóban a „Gaz.“ égig magasztalja a Párisban tartózkodó román tanulók irka-firkaját, azt állitván rólok, hogy azok védelmök alá vették a Kárpátok és a Tisza közöti laló elnyomott (?) testvérek igaz ügyét, oda át Kolozsvárt az „Ungaria“ szétszedi azt a szóvirágos nyilatkozatot és minden állitására

A brassó vármegyei tanitóestület banquetteje 1892. márcz. 28.

Pontban d. u. 1 órakor gyűlt össze a Kártsch-féle villa nagy étteremben a tanitók Bede Dániel derék elnökök vezetése alatt, kikhez csatlakoztak még Kocs Ferencz kir. tan., tanfelügyelő, Nagy Ferencz kir. tanitó, Ürmösi Mihály biczellár, Kiss Árpád csernátfalusi ág. ev. lelkészek, Zsigmond Károly hétfalusi ev. ref. körlelkész, Hoffman és Szépréti áll. főreálisk., Baráczi Sándor rom. kath. gymnazianók, Rusz János türkösi, Damokos István bácsfalusi, Magyarosi Ferencz hosszufalusi jegyzők, Clausniczer Erzsébet bácsfalusi. Tonkají Erzsébet csernátfalusi áll. ev. isk. tanitónők. Összesen 60-an vettek részt e társas ebéden, a mely d. u. 4—3 ig tartott. A poharköszöntőket Bede Dániel nyitotta meg, étetvén Maurer Mihály cs. és kir. kamarás Brassómegye fölspánját, mint a kiállitás vőnőkét és Csáky miniszter megbizottját s a tanitók lelkes pártfogiját, Kocs Ferencz, kir. tan., tanfelügyelő éltette Csáky Albin miniszter urat, ki alatt uj korszak derült a tanitókra.

Bartha Károly tatrangi áll. el. igazgatónitó: Kocs Ferencz kir. tan., tanfelügyelőt a tanitó gárda öreg brigadérosát, Baráczy Sándor rom. kath. tanár: a Comenius szellemében működő Brassó vármegyei derék tanitóestitletet, Kiss Árpád: a brassói magyar tanárokat és tanitókat, Cholnoky Károly: Baráczy Sándort, a kedves humoru kollégát, Borcsa Mihály: a csángók kebelében alakult Emkedrt aggódó két jó öreg urat Kocs Ferenczet és Nagy Ferencz, David Mihály purkereczi áll. isk. tanitó: a vendégeket, Hoffman Frigyes: a derék rendező bizottságot, Zsigmond Károly: Bede Dániel elnököt, Kiss Árpádot: Jósa Mihályt, a tanitó egylet fáradhatlan titkárát. Kocs Ferencz: a Brassó vármegyei tanitóestitlet és magyar papság közötti egyetértést, s közelebb Borcsa Mihály és Kis Árpád lelkészeket, mint minden nemzeti ügy lelkes apostolait, mint pedan d órakor asztali bontottak, hogy mindenki siethessen teljesitni a reá vonakozó kötelmeket. Szép és emlékezetes napja volt ez a Brassó vármegyei tanitóegyletnek.

Román lapszemle.

A n. szebeni „Telegr. Roman“ idei 28-ik számának vezércziklét azon kezdi, hogy: „Egy népre nézve sem volt az egyháznak a nép jelenn megőrzésé illetőleg olyan nagy fontossága, mint a mi ezen napokban az egyháznak az ő népére.

Nyelv, nemzetiség, ősi hagyományok, szokások, szóval: minden a mivel ma birnak, az egyház befolyásának következményei.“ Mi erre csak azt a megjegyzést kocczáztatjuk, hogy a 17-ik század közepéig I. Rákóczi György nálunk a gör. kel. templomokban a szláv nyelv volt az Isteni tisztelet nyelve, ezt talán nem tagadja el a „Telegraful Roman“ sem. Ha az történeti igazság; hogyan történhetett meg, hogy a román nyelvet és nemzetiségét mégis a gör. kel. egyház védte meg?

Ha azonban a 17-ik századtól máig érti az egyháznak ezen fontos szerepét: ekkor már mi is igazat adunk. Soha sem olvassuk azonban a „Telegr. Roman“-ban, „Gazetă“-ban és „Tribuna“-ban azt, hogy a magyar fejedelem és Brassó városa fordittatta, nyomatta számukra az első román Biblát, Káthet és más egyházi könyveket.

„Hálálunk a világ jutalma“, mondja egy német pébalodalmi s ezzel tovább mehetünk az emlitett román lap czikkének ismertetésében. „Szent volt a ma is szent a román lelkész hivatása az emberi társadalomban, alamleteben s legyen ő bár a szomszéd Romániában, a szép és szép leány kebelén, a kit ezelőtt százd évvel szakitottak le Moldováról az ő anyja kebeléről — Bukovina — azon leányok közé, kik a Habsburgház képét ékesitik, mégis ma ott a legszerénybb és legkigunyoltabb; egyen a mi kelves hazánkban, melynek szép völgyelben mint *vad örvény zug a magyarositás osztoba árja.* A Roman pap hivatása minduntalan szent, mert rá van bizva legközelebb a román nép sorsa: a mi jó, annak szentesitése, az *idegenek* kikszabólése, *kik itt-elt lopva fészkeldtek be az ő szivébe.*“ Nem folytatjuk tovább. Elég ebből annyit megtudunk, hogy Roman Miron érsek lapja szerint a *magyarositás osztoba árja vad örvényként zug hazánk szép völgyelben* és hogy *a román papnak szent hivatása a nép szivéből kiedrni mindét, a mi idegen, a mi lopva csuszott a nép szivébe.* Ha még a „Tribuna“, a „Gaz.“ irnak ilyenest, ezt mosolyjal olvassuk, de a Roman Miron érsek lapjától tobb komolysagot várunk.

A Magyarországon az állam nyelve ellen igy ingerelni a gör. kel. román papokat, hogy a fópásztor lapjában, ez csak ugy esheetett meg, hogy a fópásztor közelebb Budapesten tartózkodott, a magyar királynéi tette hódolatát.

A mig itt Brassóban a „Gaz.“ égig magasztalja a Párisban tartózkodó román tanulók irka-firkaját, azt állitván rólok, hogy azok védelmök alá vették a Kárpátok és a Tisza közöti laló elnyomott (?) testvérek igaz ügyét, oda át Kolozsvárt az „Ungaria“ szétszedi azt a szóvirágos nyilatkozatot és minden állitására

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyszerű Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca. Resource provided by The Romanian Digital Library

azt jegyzi meg, hogy: mincíune, mincíune azaz *hazugság, hazugság.* Már most kinek adjunk igazat, a párisi román tanulóknak e czek védelmezőjének, a „Gazeta"-nak-e, vagy az „Ungaria"-nak? Könnyű a választás, mert az „Ungaria" nem mondana, hogy hazudnak, ha csakugyan nem ezt tennék.

Hát akkor miért védi a „Gazeta" a hazugságot? Azért mert egy franczia, tehát nem hazai lap, azt írta, hogy Moldován Gergely röpirata, a ki azt állítja, hogy ő román, inkább betekeitti az erdélyrészi románokat, mint védi a magyarokat. Ez aztán amaz alap, melyre a „Gaz." építi egy czifra vezércikket. Csak hogy hibs van a kréta körül.

A külföldi lapokat kik informálják? Azok, a kik mihelyt az informatiók külföldi lapokban megjelennek, tüstént reprodukálják s kiabálják, hogy: „Lám mit ir ez, meg sma franczia lap! Egy aztán önként érthető, hogy hálás lehet egy-egy nemzetiségi tulzó lap, a külföldi lapok iránt.

Nem adunk mi arra egy szivarvéget, kik ilyen utat választanak arra, hogy hazájok intézményeit gyalázzák, azokra illik az a példabeszéd: „Rossz madár az, a mely a saját fészkébe gazol."

Idehaza kell jó háriasszonyokat a szenynyest kimosni a nem a világ szeme előtt.

Cz.

Felhivás előfizetésre.

Közeledvén az uj évnegyed, megujtjuk előfizetési felhivásunkat, s kérjük t. olvasóink szives pártolását. Lapunk Brassómegye és a szomszédmegyékben a szabadelvű politikai és magyar társadalom közmüvelődési életben hézagot tölt be, ezt mindenki érzi

A mi érdekeinket egyetlen központi és vidéki lap sem képviselheti ugy, mint egy helybeli lap. Ezt sem szükséges bizonyitgatnunk.

A „Brassó" nálunk aligha lenne ma négy szabadelvű országos képviselőnk. Társadalmi életünkben nem mutathatnánk fel annyi szép eredményt. A szabadelvű part éveit valljuk és terjesztjük ezután is őszintén, nyiltan mindenkivel szemben.

Kiváló figyelmet fordituak a vidék és romániai magyarság társadalmi érdekeire s. Ma már rendes tudósitónk vannak Segesvár, Fogaras, N.-Szeben és Bukaresten, sőt Brassó megyében minden magyaközségből, kik gyorsan és tömören fognak minket értesiteni.

Gondoskodtunk arról is, hogy a megyénkben levő szász és román ajku községekből is gyorsan tudósitassunk az azokban előforduló fontosabb eseményekről.

Annak lapszemlénket ezután is fogjuk adni lehetőleg minden számban. Pártunk és a magyarság érdekeit egy pillanatra sem feledjük.

Végül megjegyezzük, hogy lapunkban a szenvedélyek kitörésének egy irányban sem nyitunk tért. Nekünk tömörülésre, egyetértésre van szükségünk, hogy czéljainkat ugy politikai, mint társadalmi és közmüvelődési téren megközelithessük. Szoros összetartásunkkal szerezhetjük meg ennek utána is városunk és negyénk más ajku honpolgárainak tiszteletét.

Az előfizetések lapunk homlokán olvashatók.

Brassó, 1892. márczius 22.

A szerkesztőség.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az első évnegyed lejártával tiszteletből kérjük lapunk olvasóit előfizetéseik megujtására. Hátralékos előfizetőinket kérjük hátralékaik szives beküldésére.

— A közuti vasut intézőségétől a következő tudósitást vettük: Az 5412. sz. közuti vonat, mely Bertalanfól éjjel 2 óra 52 perczkor indul Brassó mára, f. hó 30-tól fogva a Főtér érintése nélkül fog közlekedni. E szerint e kora reggeli vonat a Kolostor-utczában nem közlekedik. Utasok felvétele végett a Rezsónkörunál megáll.

— Müsor. Hubay Jenő hirneves hazánkfia hangversenye Budapest Alajos zongaraművész közreműködésével. 1. „Az ördög szonátája" szerzé G. Tartini. 2. a) „Romance" Svendsen. b) „Zephir" a „Virágrege" cyklusból Hubay. Előadja Hubay Jenő. 3. a) „Resignáció" Bodó. b) „Scherzo" Mendelssohn. c) „Polonaise" Paderevsky. Előadja songorán Bodó Alajos. 4. a) „Bölcsődal" Reber. b) „Csárda jelenetek" Hubay. Előadja Hubay Jenő. 5. a) „Bercouse" Grieg. b) Valse burlesque Bodó. c) Magyar abránd Zimay. Előadja Bodó Alajos. 6. Fényes hegedű változatok a „komám asszony" dallama felett szerzé és előadja Hubay Jenő. A Shhweighofer-féle zongora Hedwig J. raktárból van. Kezdete este 8 órakor.

— A „Gazeta" és vezércikkben emlékezett meg vasárnapi számában Comenius János János-ról a végén azzal biztatja a magyar paedagógusokat, hogy bujjanak el szégyenletökben a tól a kisdedező törvény miatt. Comenius — ugy mond — a népiskolákban a gyermeket 12 éves koráig anyanyelvén kivánta tanilttani, mi podig már a 3—6 éves nem magyar gyermeket is magyar nyelvre akarjuk tanitani. — Ha nem irná, ugy is tudjuk, hogy szeretne minket a föld alá dugni. Hát mért nem bujtatja föld alá a román kormányt, a mely a moldovai csángó népiskolákban tisztán csak román dászkeleket tart és nem is ő fizeti őket, hanem a csángó-magyar községekkel fizetteti. Erre mondjon a „Gaz." cadoncziát!

— Szemerjai Károly kriibai kösk. isk. igazgatótól a következő helyreigazitó sorokat vettük, melyeket készségesel közlünk, de egyuttal kérjük, hogy honvéd Ormesteri emlékeit irja meg és küldje be hozzánk. Szerk. T. szerkesztő ur! Becses lapja közelebbi számában, kétszer olvastam csekélységem neve után ezt: „48—49-iki honvéd hadnagy", mindőn igen tisztelt tudósító barátomnak megköszönöm szivességét, hogy előléptetett, egyszersmind a tiszta igazság érdekében, bátor vagyok kijelenteni azt, hogy én bizony azt a dicső korszakot csak mint a 73-ik honvédzászloalj 2-ik századjának „ormestere" végztem. Igaz, hogy ha az a semmiség (kétszáz ezer muszka, s vagy százötvenezer német) akadályul közbe nem jő, ugy tán eddig felvittem volna hadnagyságra is. Hanem igy, a mi igaz volt ezelőtt negyvenháromi évvel, az maradjon most is. a czután is igaznak. Azért felkérek mindenkit, hogy sziveskedjék nekem, a mult rága emlékeiből csak is ennyit meghagyni, hogy: „Ormester", ez nekem sokkal kedvesebb s kielégitőbb, mint negyvenkét évi tanitósagom ugyanilyen. Kriibán, 1892. márcz. 20. Szemerjai Károly, volt 73. zászloalj őrmestere.

— Mult 36-ik számunkban röviden megemlitett tüzról türkösi levelezőnktől a következő sorokat vettük: „Derestyében a hó 23-án este 8 és 9 óra között a Zell-féle szeszgyár udvarán a széna és szalma kazlak között nagy tüz támadt; a kazlak körül immegy 30—40 teljesen bontott szekér, a szekérbiak is hamuvá égnek, de sőt az istalók (hizlalók) is meggyulnak, ha a brassói és türkösi tüzoltók a maga idejében meg nem érkeznek. Derekasan dolgoztak a tüzoltók érdemes parancsnokuk személyes vezetése alatt és bizony nagy faradságukba került, mig a pusztitó elemet lokalizálhatták. A szomszéd községben vannak-e tüzoltók? Nem mutatták magukat, Aludtak mélyen, csendesen, — de bezeg a tüz ébren volt, az nem aludt. A türkösi tüzoltók is kevésbe mult, hogy otthon nem maradtak. A községi jegyző nem akarta engedni, hogy Derestyébe — a vést helyére — kimenjenek, mondván, hogy az nem esik a hétfalusi járásba. Tatrang és Pürkerecz a hétfalusi járásban van, de mégis tán hamarább el lehet menni Türkösből Derestyébe, mint a nevezett községekbe! . . . A brassói tüzoltók is többször faradtak ki Hétfaluba! Jót tenni a járáson kivül is szabad! (Tüzesetekénél nem az a kérdés, hogy hol van az egés, közel-e vagy távol községünktől, hanem a lehető leggyorsabb segély nyujtás.) Szerk.

— Égés Bácsfalban. Ugy halljuk, hogy Bácsfalban o hó 25-én tűz volt, leégett egy régi cserf, de a tüzet korán elfojtoták.

— Borzasztó szerencsétlenség. Mint Sepsi-Szent-Györgyről értesitünk, f. hó 28-án a Mikó gymnazium uj szárnyának épitésénél borzasztó szerencsétlenség történt, az állvány leszakadt 5 ember meghalt s többen életveszélyesen megsérültek. — Közelebbi részleteket a jövő számunkban.

— A bukuresti magyar társulatól meghivót kaptunk a f. hó 27-én tartott mükedvelői előadásra, mely alkalommal szinre került a „Czigány" szinmű. Ezen darabot a 60 as években a bukuresti román nemzeti szinházban is nagy hatással adták elő. Román nyelvre Mocianu forditotta volt át.

— A bukuresti egyetemi ifjuság által adott bál tiszta jövedelme 31.000 frank volt, védnöke maga Catarzsin Lascar melnök volt. Fog-e ezen összegből jutni azon szegény roman parasztoknak, kik oda át a rossz életmód miatt csontvázzá lettek? Alig ha jut. Hát a „Liga"-nak, az ellenünk való ingatásnak? Ez már valószinűbb.

— Mincíune: hazugság. Az „Ungaria" havi román folyóirat ismertetén a Párisban tanuló román ifjaknak a párisi lapokban közölt obgatásait, annak minden allitása ezt mondja: hazugság. Például is hozunk fel. „A románokra nézve sajtószabadság nem létezik" — „irják az ifjak" Válasz: „Szemérmetlen hazugság, bizonyitéka ennek a „Tribuna" a szabadságtó ezen fokólya" Az „Ungaria" ugy végzi: „Ne játszodjatok a politikával, előbb rakjatok hust a romániai román csontvázparasztokra, hogy legyenek olyanok, mint mi agyonkinoztatok. Bizonyos felolvasásra czéloz, melyben ott Bukurestben ki volt közelebb mutatva, hogy a romániai paraszt valóságos csontvázlett olyan silány a mindennapi ételnek, még má léja sincs.

— A passivistak fennen kérkednek, hogy ők soha sem hittak be az országba muszkát, tatárt, törököt stb. Erre az Ungaria azt feleli, hogy néhai b. Saguna 1849. évben a muszka orszag ellen, a hol a szebeni román comite megtiltotta a muszka kormányt!ól segélyt kért. Ugyan csak Saguna 1849. februárban 12-ed magával Olmüczben járt a haza alkotmányának megsemmisitésére. 1885-ben az irridentistak akartak kiirtani a magyarokat. 1891-ban Muresan mentt Prágába segélyt kérni a csehektől alkotmányos intézményeink ellen". Most már kérkedjenek a passivistak!

— Egy népszer. A „Moll-féle francia borszesz és só" által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik közvényes és czukos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 90 kr. Szétküldés posta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállitó által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Budapesti értékfizösszde.

1892. márcz. 22-ikt árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4%-os	107·60
„ papirjára dék 4%-os	102,10
„ vasuti kölcsön	118·—
„ kel. vasut áll. kötv. I. kib. . .	—·—
„ „ „ „ „ „ II. „ . .	—·—
„ „ „ „ „ „ III. „ . .	115.1/2
földtherm. kötvény	—.—
„ „ záradékkal .	—.—
Temes bánási földtherm. kötvény . .	—·—
Temes-bánási földtherm-kötv. zárad. .	—·—
Erdélyi földtherm. kötvény	—·—
Horvát-szlavon földtherm. kötv . . .	—·—
Magyar szőldőszama vált. kötvény	—·—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön .	140·—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy . .	137 1/4
Osztrák járadék papirban	94 1/4
„ „ ezüstben	93·3/4
„ „ aranyban	110.3/4
1860. osztrák. államsorsjegyek . . .	139·—
Osztr. magyar bank részvény . . .	9·85
Magyar hitelbank részvény	348.3/4
Osztr. hitelintézeti részvény . . .	309.70
Ezüst	—·—
Cs. és kir. arany	5·59
20 frankos arany (Napoleond'or) .	9·40
Német birodalmi márka	58·05
London	118·3/4

Sz. 1924/892.

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye, alvidéki járásban keblezett APÁCZA nagyközségben gyulajtatás következtében üresedésbe jött **község jegyző állásra** ezennel pályázatot nyitok.

Évi javadalmak felhiratnak az 1883. évi I. t-cz. 6-ik §-sa értelmében törvényszerüen felszerelt kérvényekel folyó évi **április hó 23 dig** nálomban benyujtani. Ezen határidő letelte után beérkező pályázati kérvények nem fognak tekintetbe vétetni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő:

Évi fizetés . . . . . 400 frt.
Évi lakbér . . . . . 100 frt.

Utóbbi czak azon esetben, ha Apácza község képviselete által az irant folyó hó 7-en 11/892. jegyzőkönyvi pont alatt hozott határozat felsőbb helyen jóvá fog hagyatni.

A községi jegyző illető a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapitott díjakon kivül az iroda titkese és saját szükségletére a község által termesztetben kiszolgálandó hat öl kemény tüzifa.

A többi irodai szükségletek, világitás stb. a községi pénztárból fedeztetnek. A választas Apácza község irodájaban folyó évi április hó 30-án lesz, kivánatos, ha az ujonan választott jegyző az allomást folyó év május hó 1-én elfoglalhatja.

Földvár, 1892. márczius hó 25-én.

Pildner Ferencz,
foszolgabiró.

371 (1—2)

Sz. 1534—892.

tikvi.

Pótkérése foldvári község és földvári ev. egyhásközségnek ügyvéd Barmath Lajos által, s brassóban Schmidt János hagyatéka és Schmidt Sára ellen Foldvárt, a folyó év április 30-án tartandó árverés ügyében ad 11057/891. tikvi. sz. végzésre.

Végzés.

Ezen kérvény folytán a brassói törmalmok Prentner és Seevald czég végrehajtónak Schmidt János hagyatéka és neje elleni árverési ügyében a m. évi 11057. sz. a. kibocsátott árverési hirdetmény és feltételek oda módositatnak, hogy a f. évi április 30-án tartandó árverésen az összes ingatlanok egésszben és a 782. és 783. hrsz. ingatlan miotán egy rendszám alatt fordul elő, együtteszen bocsáttatik árverés alá.

Egyidejűleg az árverés foganatositására Boreos Zsigmond kir. végrehajtó kiküldetik. Miről érdekeltek értesittetnek.

Brassó, 1892. február 29-én.

A brassói kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

(P. H.) **Kovács,**
egyesbiró.

369 (1—)

Pályázati hirdetés.

A „Brassói iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete" gondnoki alosmának befejlelésére ezennel pályázat hirdettetik.

A gondnok kötelességei és javadalmazása iránt értekezhetni Korödi Mihály egyleti elnöknél, (Szinház-utcza), hová a pályázatok is f. évi **április hó 10-dig** annál is inkább benyujtandók, minthogy az allomás april hó 24 én elfoglalandó.

Brassó, 1892. márcz. hó 25 én.

368 (2—3) **Az elnökség.**

Központi szálloda

BUDAPESTEN, Kerepesi-ut és Rottenbiller-utcza sarkán,

(a központi pályaudvar átellenében.)

Ezen legnagyobb kényelemmel berendezett szálloda villamos világitással, személyfelhuzóval (Lifft) van ellátva és a legmérsékeltebb szobaárakik jegyzéke minden szobában ki van függesztve. A

központi szálloda

a központi pályaudvartól 2 percz alatt érhető el, minélfogva kocsi használása nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor.

☞ Azonkivül nagybecsü vendégeink kényelmére intézkedtünk, hogy bérszolgáink a vendégek bőröndjeit és egyéb podgyászait a vasuttól utólag behozzák.

Midőn még kávéházunkat és vendéglőnket sjánljuk a t. utazó közönség figyelmébe, maradtunk számos látogatást kérve

mély tiszteletitel

Bucher és Höllrigl,
szállodások.

343 (4—4)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hermann J. és társa,

közvetítési ügynökség, szállítási ügyekben.

Budapest, VI. ker. Teréz-körut. 6 sz.

(650 9—12)

Ajánlják magukat pontos utánvétségáisra mindennemű szállítólevelek és franco feladó vevényekre 1870-ik évtől kezdve. Díjazás csak siker esetén. Azon esetben, hogy ha differenczák nem constatálhatók az illető iratokat minden költség, vagy provisio fe számítása nélkül bérmentve küldjük vissza.

Borkivonat.

Kitűnő egészséges bor azonnali előállításához, mely az eredeti természetes bortól nem különböztethető meg, ajánlok egy elismert különleges erősséget.

Két kilo ára (100 liter borhoz elégséges) 5 frt 50 kr. A recept díjmentesen hozzácsomagoltatik. Legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótállok.

Spiritus-megkímélés

érhető el az én fölülmulhatatlan **pálinkaerősítő**-essencemmel; ezen essenz az italoknak egy kellemes húsitó izet ad és csakis nálam kapható.

1 kło ára 3 frt 50 kr (600—1000 liter vizhez), beleértve a használati utasítást.

Ezen különleges erősítőszeren kívül ajánlok **rum, cognac,** finom **liqueur** stb. **kivonatokat** fölülmulhatlan kitűnő minőségben, Használati utasítás díjmentesen csomagolatik horzsa.

Árjegyzékek portómentesen.

Karl Philipp Pollák

kivonat különleges erősségek gyára. Prágában 4

Szobi képviselők kerestetnek.

325 (1—30)

Scherg Vilmos és társai

BRASSÓ,

gyapjú,- posztó- és divatszövet-gyár,

raktár a főtéren

Ajánljuk a tavaszi nyári és idényre *saját tisztán gyapjából készült gyártmányaikat* u. m:

kabát-, nadrág-, felöltő-, köpeny, esőköpeny-, cheviot-, cheviot-kártolyfonál- (kamgarn), és kártolyfonál-szövetet; katonatisztiés egyenruházati posztót, valamint férfi- és női-nagykendőket (Plaids), gazdag és szép választékban, **gyári árakon.**

Mintakártyák megtekintés végett készségggel szolgáltatnak

361 (5—6)

A legjobb szer

mindennemű viszketen, valamint az azt követő betegségek, mint sárgaság, lévigeteli nehézségek, más szenvedések stb. ellen a világ hírű (237) 10—40

HYDROPSIN

(orvosok által ajánlva.) Kapható

Grobstein's Seeapotheke,

Gmunden, Oberösterreich.

Egy üvegnek ára gyógyhasználati utasítással 1 frt, csomagolással 1.20.

Meg nem felelő kelmét vételárral kárpótolom.

A legdívatosabb posztókelmék elismert legjobb gyártmányait valóban tartósokat és olcsókat, ruháknak és minden czélra, kiló utánvétel mellett méterként magánosok és szabók számára tavaszi és nyári szükségletre.

Schwarz Móricz cs. kir. szab. posztó- és gyapjukelme — gyári raktár Zwittauban Brünn közelében.

Összes egyenruhakelmék, katonaposztók és egyengetések. Vizhatlan nemez- és vadászposztók.

Fekete pervien és doskin szalonruháknak. Különleges kelmék lenmosókelmében, piqué és selyem mellények: Livrée és tekeasztal-posztók. Posztó maradék nagyon olcsón adatik el, de minták nem küldetnek.

3·10 méter kelme egész férfi-öltönyre 4 frt, jobbika 4·75 frt., finom 6·25 frt. legfinomabb 9 frt. és fennebb.

2 méter divatos kelme egy felöltőre, legujabb színek, 5 frttól 12 forintig

6·40 méter moso-kammgarn, valódi, egész férfiöltönyre 3 frttól felfelé

307 (7—20)

Legujabb minta — piqué mellények 50 krtól felfelé.

Meg nem felelő kelmét, vételárral kárpótolom.

Minden kisérlet, állandó vételhez vezet.

Szabómester uraknak mintakönyveket kölcsönképen és bérmentesen legszebb kiállításban küldök.

80 köbméternyi

cserefa deszka

150—450 cmtr hosszu,
20—60 cmtr széles,
8—40 cmtr vastag

eladó Köpeczen.

A venni szándékozók értekezhetnek:

Gedeon Máténé, Köpeczen.

Máriaczelli Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, székletlenetlen és étetlenségen ismeretes hatásuk megszerzi.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bizás lehelet, telhas, fejfájás, fejszédülés, hányatás, gyomorégés, kelesztés, nyelőcsőszorulás, sárgaság, vesére és hörgők, gyomorgörcs, szélütés.

Hallatlan gyógyeredmények fordulnak elő a mennyiben ez a gyógyszer mindenkinek megfelelő, mert ez a szerkezet az emberi szervezet, gyomortöltődésétől emiatt és ráhatóleg, gilatik, mégbajok és hámorbajoknál.

Fölösleges bajoknál a *Máriaczelli gyomorcseppek* ezek ota kitünőeknek bizonyultak, a mik ezek meg azáz ismertetik tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 50 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi raktárt:

Török József gyógyszertára

Budapest, Király utcza 13 sz.

A védjegyet és aláírást tüztesen tessék megtekintenüll. Csak az eszközöket tessék ajánlani, melyeknek burolatokra szóló szalag van ragasztva a kezelő utasítással (G. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítjuk".

A Máriaczelli gyomorcseppek valodian kaphatók

Brassóban: Hornung Gyula, Jekelius F. özvegye, Kelemen Ferencz a „Fehértemplomhoz" és Kugler E. „Hygeia" gyógyszerészt uraknál.

Hnsszufalu: Jekelius Gusztáv gyógyszerész urnál.

(286) 12—48

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyitás — Nyári gyógyitás — Őszi gyógyitás — Téli gyógyitás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altesthajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok vértolulás aranyér és a legkülönfélebb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használ ati utasitással frt

R tárnák az ország nevezetesebb gyógyszertáraiban.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, BÉCS, Stadt. Tuchlauben 9.

Székküldés naponta utánvét mellett 2 dobozná kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő loglalkozásomnál az ón Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szivel-es „Isten fizesse meg"-et mondok érte; ezeka gyomrot jóvá és a fót könnyüvé teszik.

Tisztelettel

STEINKO P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer köszvény csúz és minden meghülési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. „MOLL" felirattu önozattal van ellátva. A MOLL-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesb népszer. —

Egy önozott eredeti üveg ára 90 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvétj mellett tejesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Székküldés naponta utánvétel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz, Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére kszletét óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktárak Brassóban: Jekelius Nándor, Roth Viktor, Kellemen Ferencz, Kugler Ede gyógyszerész uraknál; Demeter Eremias unokaöcse, J. L. és A. Hessheimer és Hornung Gyula & Teutsch urak kereskedéseiben.

356 (2—60

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zongorákról külön képes árjegyzék.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Mechanikai hangszerekről külön árjegyék.

(191) 19—20

Tisztán kölcsönösségen alapul, részvényesei nincsenek. Alapittatott 1843.

„THE MUTUAL"

new-yorki életbiztosító társaság.

a világ legnagyobb pénzintézete

és az életbiztosítás minden nemével foglalkozik.

Összes biztositéki alap 1894. január 1-én.

367³ millió forintnál több.

Biztositasi állomány 1891 január 1-én:

mintegy 1,595 millió forint.

Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak

760 millió forintot

meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy

210 millió forint

csupán nyereményre esik.

Díjtáblázatokkal és bővebb felvilágositásokkal készségesen szolgál a

VEZÉRIGAZGATOSÁG

(Magyarország és szomszéd tartományok s BUDAPEST, BÉCSI-UTCZA 5. szám 10—12

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖMZUVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.